

DOI: 10.11649/sfps.2014.007

Zenon Mikos
(Instytut Sławistyki PAN, Warszawa)

Rozwój funkcjonalności systemu informacji bibliograficznej językoznawstwa sławistycznego – od SYBISLAWa do iSybislawa

Istniejący w latach 1993–2007 system informacji bibliograficznej językoznawstwa sławistycznego SYBISLAW (System **B**ibliografii **S**ławistycznej) stanowił dostępną tylko lokalnie komputerową bazę danych bibliograficznych zaprojektowaną w systemie DOS¹. Podstawowym zadaniem tej bazy było generowanie bibliografii w tradycyjnej postaci książkowej².

Wprowadzanie danych w systemie SYBISLAW odbywało się wieloetapowo. Każdy nowy rekord opisu bibliograficznego musiał być najpierw wprowadzony (edytowany) w edytorze tekstu (początkowo był to TAG, później również MS WORD), przy czym znaczniki pól także musiały być wpisywane z klawiatury.

¹ Szerzej na temat projektowania i funkcjonowania systemu SYBISLAW zob. Bibliografia.

² We wspomnianym okresie opublikowano 6 tomów (7 woluminów) międzynarodowej *Bibliografii językoznawstwa sławistycznego* za lata 1992–1997 (Warszawa, 1995–2003).

```

\prc
\tyt
Адам Міцкевіч і нацыянальныя культуры : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі
: Мінск, 7–11 верасня 1998 г.
\odp
рэд. Наталля Давыдзенка, Адам Мальдзіс (гал. рэд.)
\wyd
Мінск : Беларускі кнігазбор, 1998
\ser
Беларусіка = Albaruthenica ; кн. 11
\str
448 s.
\trc
Mickiewicz Adam
\jez
Bel
\abs
У зборніку сабраны навуковыя, навукова-папулярныя і публіцыстычныя матэрыялы
міжнароднай канферэнцыі. (EV)
@ 1998 r., materiały konferencyjne, Mickiewicz Adam (1798–1855), Mińsk
\has
Adam
\od2
rd. Davydzienka Natallja, rd. Mal'dzis Adam
\sci
0551

```

Rys. 1. Przykład rekordu wprowadzonego w edytorze TAG

Po przeprowadzeniu korekty formalnej i merytorycznej materiału bibliograficznego następowała konwersja pliku tekstowego do formatu systemu wydawniczego TEX. Konwersja ta powodowała, że zawartość rekordów stawała się nieczytelna, szczególnie w przypadku zapisów w alfabecie cyrylicy.

```

\praca[ra1509]{
\tytuł{{\cyrbf Adam} {\cyr Mi1ckevi1q i1 nacyyanalp1nyya kulp1tury : mate1ryyaly Mi1zhnarodnai0
navukovai0 kanfere1ncyi1 : Mi1nsk, 7--11 verasnya 1998 g.}}
\odpow{/ {\cyr re1d. Natallya Davydzienka, Adam Malp1dzi1s (gal. re1d.))}
\wydan{--- {\cyr Mi1nsk : Belarusk1 kni1gazbor, 1998}}
\seria{{{ \cyr Belarus1ka} = Albarutenika .--- {\cyr Kn. 11}}}
\stron{448 s.}
\trac{MICKIEWICZ Adam}
\jezyk{$\mid$ bel}
\abstrakt{{\cyr U zborni1ku sabrany navukovyya, navukova-papulyarnyya i1
publi1cystyqnyya mate1ryyaly mi1zhnarodnai0 kanfere1ncyi1}. (EV)
@ 1998 r., materiały konferencyjne, Mickiewicz Adam (1798–1855), Mińsk}
\haslo{Adam}
\odpow{rd. DAVYDZENKA Natallja, rd. MAL'DZ\{\!}S Adam}
\sciezka{w0551}}

```

Rys. 2. Przykład rekordu przekonwertowanego do formatu TEX

Kolejnym etapem była implementacja danych w formacie TEX do bazy SYBISLAW, a następnie generowanie i publikacja bibliografii w tradycyjnej postaci książkowej. Dopiero ten ostatni etap prac umożliwił ponownie odczytanie przez użytkownika zapisów bibliograficznych.

Адам Міцкевіч і нацыянальныя культуры : матэрыялы Міжнароднай навуковай канферэнцыі : Мінск, 7–11 верасня 1998 г. / рэд. Наталля Давыдзенка, Адам Мальдзіс (гал. рэд.) .- Мінск : Беларускі кнігазбор, 1998 .- 448 с. .- (Беларусіка = Albaruthenica; кн. 11) | bel

Rys. 3. Przykład zapisu bibliograficznego w drukowanej wersji bibliografii

Wyszukiwanie danych w systemie SYBISLAW można było przeprowadzać zarówno według cech formalnych (autor, tytuł, odpowiedzialność, miejsce i rok wydania, wydawnictwo, język dokumentu), jak i cech treściowych dokumentu (klasyfikacja rzeczowa, słowa kluczowe, słowa z adnotacji). Niestety przy wyszukiwaniu nie można było stosować maskowania wyrażeń wyszukiwawczych ani łączyć ich we frazy za pomocą operatorów logicznych. Dodatkowym utrudnieniem była konieczność wpisywania wyrażeń wyszukiwawczych w formacie TEX, np. `Mał'dz\`{i}s Adam; Adam Malp1dzi1s; Mi1nsk; mate1ryyaly mi1zhnarodnai0 kanferelncyi1.`

Pod koniec 2007 r., po kilku latach intensywnych prac projektowych, zaimplementowany został dostępny online nowoczesny system informacji bibliograficznej światowego językoznawstwa slawistycznego iSybislaw³. W nowym systemie oprócz wielojęzycznego interfejsu (w języku polskim, angielskim i rosyjskim) zastosowano też rozbudowane opcje wyszukiwawcze oraz możliwość konwersji danych z bazy SYBISLAW. W pierwszej kolejności przekonwertowano zbiór informacyjny dotyczący dokumentów opublikowanych w 1998 r.⁴ oraz rozpoczęto bieżące wprowadzanie materiałów bibliograficznych za lata kolejne.

W bazie iSybislaw, podobnie jak w poprzednim systemie, rejestrowane są cztery rodzaje rekordów:

- **Książka** – opisy bibliograficzne wydawnictw zwartych;

³ Opis techniczny systemu iSybislaw: Rudnik-Karwatowa, Mikos & Bojar, 2007, ss. 34–39.

⁴ Obecnie trwają prace nad konwersją materiałów bibliograficznych za rok 1997. Ogółem z bazy SYBISLAW do systemu iSybislaw przekonwertowano już ponad 4500 rekordów.

- **Czasopismo** – opisy bibliograficzne czasopism uwzględniające zasób tomów/numerów, z których artykuły znajdują się w bazie w samodzielnych rekordach;
- **Artykuł w czasopiśmie** – opisy bibliograficzne artykułów opublikowanych w czasopismach;
- **Artykuł w książce** – opisy bibliograficzne artykułów opublikowanych w pracach zbiorowych.

Rozbudowany został jednak system powiązań rekordów: artykuł w czasopiśmie – czasopismo; artykuł w książce – książka; recenzja – praca recenzowana; polemika z – polemika w; odwołanie do – powołanie w; początek – kontynuacja; tytuł następny – tytuł poprzedni; glosa do – glosa, co pozwala na prostą nawigację między tymi rekordami.

Format opisu dokumentów w systemie iSybislaw został tak zdefiniowany, żeby uniknąć kolizji przy konwersji danych z bazy SYBISLAW, i uwzględnia następujące pola opisu dokumentów: **Tytuł, Tom lub część** (oznaczenie i numer tomu oraz ewentualny tytuł tomu), **Autor/redaktor** (oryginalna forma zapisu z dokumentu), **Wydanie, Miejsce wydania, Wydawnictwo, Rok wydania, Numery** (dla czasopisma), **Strony, Seria, Inne** (np. ilustracje, mapy, streszczenia itp.), **Języki, Hasła autorskie** (ujednolicone hasła osobowe wraz z oznaczeniem rodzaju odpowiedzialności, np. rd. – redaktor, tł. – tłumacz), **Przedmiotowe hasła osobowe, Abstrakt, Słowa kluczowe, Klasyfikacja, Powiązania** (recenzje, polemiki itp.).

W przeciwieństwie do starego systemu iSybislaw umożliwia wprowadzanie danych online, dzięki czemu rekord zapisywany jest bezpośrednio na serwerze. Każda osoba indeksująca korzysta zdalnie z własnego profilu użytkownika, za pomocą którego może przeglądać istniejący już w bazie zbiór dokumentów i/lub wprowadzać nowe dane, wypełniając odpowiednie formularze dla poszczególnych rodzajów rekordów.

Podobnie jak w poprzedniej wersji systemu iSybislaw umożliwia wprowadzanie i wyszukiwanie danych w języku oryginału publikacji (np. w alfabecie łańskim, cyrylicy, greckim). Pola wypełniane w języku oryginału to: **Tytuł, Autor/redaktor, Miejsce wydania, Wydawnictwo, Seria, Abstrakt, Słowa kluczowe** (częściowo). Pozostałe pola wypełniane są w języku polskim. W nowym systemie dane wprowadza się w odpowiednim alfabecie bezpośrednio z klawiatury, bez konieczności jakiegokolwiek konwersji.

Tytuł:	Linguistique et slavistique : mélanges offerts à Paul Garde .- T. 1	
Autor/redaktor:	éd. par Marguerite Guiraud-Weber et Charles Zaremba	
Miejsce wydania:	Aix-en-Provence	
Wydawnictwo:	Publications de l'Université de Provence ; Paris : Institut d'études slaves	
Rok wydania:	1992	
Seria:	Travaux publiés par l'Institut d'études slaves ; 36	[Wyświetl]
Strony:	539 s.	
Języki:	fre, etc.	
Abstrakt:	Le premier volume du recueil offert à P. Garde présente les articles de ses amis, collègues et élèves et la liste de ses publications. On regroupe des contributions à la fois: linguistique générale, grammaire historique, grammaire contrastive et description du russe moderne (morpho-syntaxe; formation de mots, lexique; syntaxe, sémantique, pragmatique). (Bi)	
Hasła autorskie:	rd. Zaremba, Charles	[Wyświetl]
	rd. Guiraud-Weber, Marguerite	[Wyświetl]
Słowa kluczowe:	Garde Paul (1926-), język rosyjski, języki słowiańskie, językoznawstwo kontrastywne, językoznawstwo ogólne, księga pamiątkowa, slawistyka	
Klasyfikacja:	1.6.3. Księgi pamiątkowe i jubileuszowe	[Wyświetl]
	1. Dział ogólnosłowiański	[Wyświetl]
	9.2.1. Język rosyjski. Współczesny język literacki	[Wyświetl]
Powiązania przychodzące:	Recenzja: KORYTKOWSKA Małgorzata .- "Studia z Filologii Polskiej i Słowiańskiej" 1995	[Wyświetl]
Przedmiotowe hasła osobowe:	Garde, Paul	[Wyświetl]

Rys. 4. Rekord książki z powiązaną recenzją

Tytuł:	Языковое отображение контактов старообрядцев с окружающей средой в области сельского хозяйства	
Autor/redaktor:	Irena Maryniakowa	
Opublikowany w:	Skupiska staroobrzędowców w Europie, Azji i Ameryce : ich miejsce i tradycje we współczesnym świecie .- Warszawa, 1994	
Strony:	313-321	
Języki:	rus	
Abstrakt:	Материал, являющийся основой исследования, собирался с 1955 по 1976 год среди старообрядцев, проживающих в польских деревнях. Целью автора статьи было исследование сельскохозяйственной лексики польских старообрядцев. Хотя из-за быстрого развития сельского хозяйства картина, представленная в статье, уже неактуальна, тем не менее она имеет значение для науки. Лексика разделена в статье на три группы: земледелие, посев зерна, уборка урожая. Ее исследование дает возможность проследить отношения между старообрядцами и их польскоязычными соседями, указывая на то, что носители говора усваивали достижения соседней и их новые названия, сохраняя одновременно свое культурное наследие. (MF)	
Abstrakt 2:	Materiał do pracy został zebrany w latach 1955-1976 wśród staroobrzędowców zamieszkujących polskie wsie. Celem autorki było zbadanie rolniczej leksyki polskich staroobrzędowców. Obraz przedstawiony w artykule, ze względu na dynamiczny rozwój rolnictwa, jest już nieaktualny, jednak wciąż przedstawia dużą wartość dla nauki. Leksyka opisana w artykule została podzielona na trzy części: uprawa ziemi, zasiew ziarna, zbiór plonów. Jej analiza pozwala prześledzić relacje staroobrzędowców z sąsiadami posługującymi się językiem polskim, prowadząc do wniosku, że nosiciele gwary przyswajali sobie osiągnięcia sąsiadów wraz z ich nowymi nazwami, jednocześnie zachowując to, co było ich dziedzictwem kulturowym. (MF)	
Hasła autorskie:	au. Maryniakowa, Irena	[Wyświetl]
Słowa kluczowe:	20 w. (druga połowa), gwary staroobrzędowców, Polska, terminologia rolnicza	
Klasyfikacja:	9.2.4. Język rosyjski. Socjolingwistyka	[Wyświetl]
	9.2.6.2. Język rosyjski. Słownictwo gwarowe	[Wyświetl]

Rys. 5. Rekord artykułu opublikowanego w książce

Tytuł:	Rocznik Słowistyczny = Revue Slavistique	
Autor/redaktor:	red. Franciszek Sławski	
Miejsce wydania:	Wrocław ; Warszawa ; Kraków	
Wydawnictwo:	Zakład Narodowy im. Ossolińskich : Wydaw. Polskiej Akademii Nauk	
Rok wydania:	1997 - 2012	
Języki:	pol, etc.	
Uwagi:	Od t. 53 (2003) red. M. Wojtyła-Świerzowska. Od t. 57 (2008) red. J. Sokołowski.	
Hasła autorskie:	rd. Sławski, Franciszek	[Wyświetl]
	rd. Wojtyła-Świerzowska, Maria	[Wyświetl]
	rd. Sokołowski, Jan	[Wyświetl]
Słowa kluczowe:	językoznawstwo słowistyczne , wydawnictwo periodyczne	
Klasyfikacja:	1.6.2. Wydawnictwa periodyczne	[Wyświetl]
	1.2. Dział ogólnosłowiański. Zagadnienia historyczne	[Wyświetl]
	1.1. Dział ogólnosłowiański. Zagadnienia współczesne	[Wyświetl]
Numery:	1997 T. 50	[Wyświetl]
	1998 T. 51	[Wyświetl]
	2001 T. 52	[Wyświetl]
	2003 T. 53	[Wyświetl]
	2006 / 2007 T. 56	[Wyświetl]
	2008 T. 57	[Wyświetl]
	2009 T. 58	[Wyświetl]
	2010 T. 59	[Wyświetl]
	2011 T. 60	[Wyświetl]
	2012 T. 61	[Wyświetl]
Linki:	Zawartość rocznika 2011 Zawartość rocznika 2012	

Rys. 6. Rekord czasopisma z linkami do zawartości roczników

Tytuł:	Тенденції родової категоризації іменників у сучасних українській та новогрецькій мовах	
Autor/redaktor:	Ніна Клименко	
Opublikowany w:	Rocznik Slawistyczny = Revue Slavistique [Wyświetl]	
Numer czasopisma:	2011 T. 60	
Strony:	71-90	
Inne:	Tab., streszcz.: eng	
Języki:	ukr	
Abstrakt 2:	Autorka przeprowadza porównanie zjawiska wahania w zakresie kategorii rodzaju dla określonych sufiksów dla języków ukraińskiego i nowogreckiego. Pokazane zostały przykłady ilustrujące sytuacje, w których rodzaj rzeczownika jest uwarunkowany sufiksem, jak też i takie, w których rodzaj jest wyznaczany przez znaczenie podstawy słowotwórczej. Wskazuje się, że w języku nowogreckim zakres wahań rodzajowych jest znacznie szerszy niż w języku ukraińskim, przy czym dla określenia rodzaju nierazko używane są środki analityczne (rodzajnik) lub hiperonimy. (MF)	
Hasła autorskie:	au. Klímenko, Nína Fedoríwna	[Wyświetl]
Słowa kluczowe:	język grecki, język ukraiński, język współczesny, kategoria morfologiczna, rodzaj gramatyczny, rzeczownik, zmiana językowa	
Klasyfikacja:	10.3. Prace kontrastywne słowiańsko-niesłowiańskie [Wyświetl]	
	9.4.1.2. Język ukraiński. Morfologia. Morfonologia [Wyświetl]	
	9.4.1.3.1. Język ukraiński. Słowotwórstwo nominalne [Wyświetl]	
Linki:	Tekst dokumentu	

Rys. 7. Rekord artykułu opublikowanego w czasopiśmie z linkiem do jego treści

Nowym rozwiązaniem w bazie iSybislaw jest wielostopniowy system kontroli poprawności danych, który zapobiega dublowaniu informacji i pozwala unikać błędów, co zdarzało się dość często w trakcie prac z poprzednią wersją systemu. Poszczególne dane zawarte w obecnej bazie, zależnie od etapu ich opracowania, mają odpowiedni status:

- **Wersja robocza** – dane, które edytować może wyłącznie osoba je wprowadzająca, pozostali indeksatorzy mogą je tylko przeglądać; użytkownicy zewnętrzni nie mają do nich dostępu;
- **Do akceptacji** – dane, nad którymi indeksator zakończył pracę i które zostały przekazane do korekty osobom administrującym bazą danych; użytkownicy zewnętrzni nie mają do nich dostępu;
- **Do poprawki** – dane, które administratorzy bazy odsyłają indeksatorowi do korekty; użytkownicy z zewnątrz nie mają do nich dostępu;
- **Zaakceptowany** – dane zatwierdzone i udostępnione użytkownikom zewnętrznym;
- **Przekonwertowany** – tymczasowy status dla danych konwertowanych z SYBISLAW-a; użytkownicy zewnętrzni nie mają do nich dostępu;
- **Tymczasowy** – podręczny status administratorów bazy; użytkownicy zewnętrzni nie mają do nich dostępu.

Kolejnym udogodnieniem przy opracowywaniu dokumentów jest możliwość przejmowania danych z kartotek wzorcowych do nowo tworzonego rekordu. Należy wspomnieć, że w poprzedniej wersji systemu elementy wspólne dla wielu rekordów (np. hasła osobowe, klasyfikacja, słowa kluczowe, serie itp.) trzeba było wpisywać w każdym nowym rekordzie.

W systemie iSybisław kartotekami wzorcowymi są następujące zbiory haseł:

- **Osoby** – kartoteka zawiera hasła osobowe autorów, redaktorów, tłumaczy itp. oraz osób będących przedmiotem treści dokumentów. Rekord wzorcowy osoby zawiera przyjętą w bazie nazwę wzorcową oraz jej inne wersje (np. w innych wersjach językowych). Zaletą takiego rozwiązania – zarówno przy wprowadzaniu danych, jak i przy wyszukiwaniu – jest możliwość korzystania z dowolnej wersji hasła osobowego zapisanego w systemie, z tym że w rekordzie dokumentu zawsze wyświetli się tylko przyjęta wersja zapisu hasła.

Osoba

Tożsamość główna

Nazwisko: Shevelov

Imiona: George Y.

Dopowiedzenie:

Tożsamości

Nazwisko	Imiona	Dopowiedzenie	Akcje
Shevelov	George Y.		[Wyświetl]
Szerech	Jurij		[Wyświetl]
Szewelow	Jurij		[Wyświetl]
Шевелёв	Юрий Владимирович		[Wyświetl]
Шевельов	Юрій		[Wyświetl]

Rys. 8. Rekord hasła osobowego

- **Serie** – kartoteka zawiera ujednolicone wersje tytułów serii wydawniczych występujących w bazie. Przy wprowadzaniu danych tytuł serii przejmowany jest z kartoteki wzorcowej, a numeracja serii danego dokumentu wprowadzana jest samodzielnie przez osobę indeksującą.

- **Słowa kluczowe** – docelowo kartoteka zawierać będzie wielojęzyczny słownik terminologii językoznawstwa slawistycznego⁵. Bazę wyjściową dla gromadzonego słownictwa stanowi język polski. Słowa kluczowe poddano częściowej kontroli (np. eliminacja synonimii), co graficznie zostało wyróżnione w kartotece za pomocą grubości czcionki: czcionką pogrubioną – słowo kluczowe przyjęte w bazie jako hasło wzorcowe, czcionką zwykłą – słowo kluczowe odrzucone oraz wersje słów kluczowych w innych językach. Przy wprowadzaniu i wyszukiwaniu danych można korzystać zarówno z wersji hasła przyjętego lub odrzuconego, jak i ekwiwalentu obcojęzycznego. W każdym przypadku wyświetlą się rekordy związane z hasłem wzorcowym przyjętym w bazie.

Słowo kluczowe

Deskryptor:	język polski
Język:	pol (polski)

Wersje słowa kluczowego

Słowo	Język	Deskryptor	Akcje
język polski	polski (pol)	☒	[Wyświetl]
polščyzna	polski (pol)	☐	[Wyświetl]
польский язык	rosyjski (rus)	☐	[Wyświetl]
Polish language	angielski (eng)	☐	[Wyświetl]
польская мова	białoruski (bel)	☐	[Wyświetl]
poljski jezik	chorwacki (scr)	☐	[Wyświetl]
poľština	czeski (cze)	☐	[Wyświetl]
польська мова	ukraiński (ukr)	☐	[Wyświetl]

Rys. 9. Rekord słowa kluczowego

- **Klasyfikacja** – kartoteka zawiera schemat klasyfikacji hierarchicznej, która była wykorzystywana do charakterystyki treściowej dokumentów w poprzedniej wersji bazy oraz do generowania spisu treści drukowanej postaci bibliografii.

⁵ Obecnie prace nad obcojęzycznymi słownikami słów kluczowych są na różnym poziomie zaawansowania. Największe zbiory słownictwa zgromadzonego w kartotece dotyczą języka czeskiego i języka rosyjskiego. Szerzej na temat budowy słowników słów kluczowych zob. m.in. Rudnik-Karwatowa i in., 2007, ss. 20–26; Ostapczuk, 2007, ss. 54–62.

W przeciwieństwie do starej wersji klasyfikacji nowa wersja może być rozbudowywana do odpowiedniego poziomu szczegółowości, a dokumenty można przydzielać do więcej niż jednej klasy. Całość schematu klasyfikacyjnego dostępna jest też w trzech wersjach językowych: polskiej, angielskiej i rosyjskiej.

Classification

Class	Actions
1. General part	[Show]
1.1. General part. Problems of modern languages	[Show]
1.1.1. General part. Problems of modern languages. Contrastive studies	[Show]
1.1.2. General part. Problems of modern languages. Problems of translation	[Show]
1.2. General part. Historical problems	[Show]
1.3. General part. Regional problems	[Show]
1.4. General part. Lexicology	[Show]
1.4.1. General part. Lexicology. Contrastive studies	[Show]
1.4.1.1. General part. Lexicology. Contrastive studies. Bi- and multilingual dictionaries	[Show]
1.4.1.2. General part. Lexicology. Contrastive studies. Phraseology	[Show]
1.5. General part. Onomastics	[Show]
1.6. Varia	[Show]
1.6.1. Bibliographies	[Show]

Rys. 10. Fragment schematu klasyfikacji w wersji angielskiej

- **Języki** – to nietypowa kartoteka wzorcowa, ponieważ zawiera w zasadzie zamknięty wykaz skrótów nazw języków⁶ i ich odpowiedniki słowne (do kartoteki są sukcesywnie dodawane skróty języków, w których zostały napisane dokumenty nierejestrowane wcześniej w bazie). Skróty te są wykorzystywane do wypełniania pola Języki oraz pola Inne (język streszczeń dokumentów).

Nazwa	Skrót	Kolejność
polski	pol	1
rosyjski	rus	2
albański	alb	
angielski	eng	
arabski	ara	

Rys. 11. Fragment kartoteki języków

⁶ Skróty nazw języków w systemie iSybislaw są zgodne z normą PN-ISO 639-2:2001.

Największą zaletę systemu iSybislaw stanowi jego udostępnienie w Internecie szerokiemu gronu użytkowników, którzy mogą przeszukiwać bazę przy użyciu trzech funkcji wyszukiwawczych:

- **Indeksy** – umożliwiają przeglądanie dokumentów poprzez kartoteki: Osób (autorów, redaktorów itp.), Tytułów, Serii, Słów kluczowych i Klasyfikacji. Przeglądanie kartoteki słów kluczowych można dodatkowo ograniczyć do zbioru wyrażen w jednym lub kilku językach (filtr języków).

Słowa kluczowe

Wyświetl od:

Status: Przekonwertowany Wersja robocza Do poprawki Do akceptacji Zaakceptowany

[\[Pokaż filtr języków\]](#)

Słowo kluczowe	Język	Akcje
językoznawstwo	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo diachroniczne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo funkcjonalne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo generatywne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo historyczne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo historyczno-porównawcze	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo kognitywne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo komparatywne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo komputerowe	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]
językoznawstwo konfrontatywne	polski (pol)	[Wyświetl] [Edytuj]

Rys. 12. Przykład przeglądania indeksu słów kluczowych

- **Szukanie proste** – funkcja ta pozwala na wyszukiwanie według zbiorów słów z pól: Tytuł, Autor/redaktor (łącznie z Hasłami autorskimi), Seria, Słowa kluczowe, Miejsce wydania, Wydawnictwo, Abstrakt oraz ze wszystkich tych pól. W opcji tej można maskować wyrażenia wyszukiwawcze za pomocą znaku „*” (gwiazdka) oraz łączyć je we frazy za pomocą operatorów logicznych AND, OR, NOT. W bazie zastosowano również operator „~” (tylda) wyszukujący wyrażenia podobne. Operatory AND i NOT mogą być wyrażane również za pomocą symboli – odpowiednio „+” (znak plus) i „-” (znak minus).

Osoby

Szukaj:

[\[Szukanie\]](#) [\[Indeks\]](#)

Nazwisko	Akcje
Smirnov, Lev Nikandrovič	[Wyświetl]
Mironov, Dimitrij	[Wyświetl]
Smirnova, O.A.	[Wyświetl]
Smirnov, Savvatij Vasil'evič	[Wyświetl]
Smirnov, Igor	[Wyświetl]
Smirnova, O.I.	[Wyświetl]

Rys. 13. Przykład wyszukiwania przy użyciu operatora „~” w kartotece osobowej

- **Szukanie zaawansowane** – umożliwia przeszukiwanie bazy za pomocą zbiorów słów z wielu pól równocześnie oraz zawężanie wyszukiwania do typu oraz języka dokumentu. W funkcji tej można również używać operatorów logicznych oraz maskowania przy formułowaniu zapytań.

Dokumenty - wyszukiwanie zaawansowane

Tytuł:	<input type="text"/>																																	
Odpowiedzialność:	<input type="text"/>																																	
Seria:	<input type="text"/>																																	
Słowa kluczowe:	<input type="text"/>																																	
Rok:	<input type="text"/>																																	
Miejsce wydania:	<input type="text"/>																																	
Wydawnictwo:	<input type="text"/>																																	
Abstrakt:	<input type="text"/>																																	
Przedmiotowe hasło osobowe:	<input type="text"/>																																	
Typ dokumentu:	☐ Książka ☐ Czasopismo ☐ Artykuł w książce ☐ Artykuł w czasopiśmie																																	
Język:	<table border="0"> <tr> <td>☐ polski</td> <td>☐ rosyjski</td> <td>☐ albański</td> </tr> <tr> <td>☐ angielski</td> <td>☐ białoruski</td> <td>☐ bośniacki</td> </tr> <tr> <td>☐ bułgarski</td> <td>☐ cerkiewnosłowiański</td> <td>☐ chorwacki</td> </tr> <tr> <td>☐ czarnogórski</td> <td>☐ czeski</td> <td>☐ dolnołużycki</td> </tr> <tr> <td>☐ duński</td> <td>☐ esperanto</td> <td>☐ estoński</td> </tr> <tr> <td>☐ francuski</td> <td>☐ górnołużycki</td> <td>☐ grecki</td> </tr> <tr> <td>☐ hiszpański</td> <td>☐ holenderski</td> <td>☐ indoeuropejskie</td> </tr> <tr> <td>☐ kaszubski</td> <td>☐ laski</td> <td>☐ litewski</td> </tr> <tr> <td>☐ łaciński</td> <td>☐ łotewski</td> <td>☐ łużyckie</td> </tr> <tr> <td>☐ macedoński</td> <td>☐ mołdawski</td> <td>☐ niemiecki</td> </tr> <tr> <td>☐ polabski</td> <td>☐ portugalski</td> <td>☐ prasłowiański</td> </tr> </table>	☐ polski	☐ rosyjski	☐ albański	☐ angielski	☐ białoruski	☐ bośniacki	☐ bułgarski	☐ cerkiewnosłowiański	☐ chorwacki	☐ czarnogórski	☐ czeski	☐ dolnołużycki	☐ duński	☐ esperanto	☐ estoński	☐ francuski	☐ górnołużycki	☐ grecki	☐ hiszpański	☐ holenderski	☐ indoeuropejskie	☐ kaszubski	☐ laski	☐ litewski	☐ łaciński	☐ łotewski	☐ łużyckie	☐ macedoński	☐ mołdawski	☐ niemiecki	☐ polabski	☐ portugalski	☐ prasłowiański
☐ polski	☐ rosyjski	☐ albański																																
☐ angielski	☐ białoruski	☐ bośniacki																																
☐ bułgarski	☐ cerkiewnosłowiański	☐ chorwacki																																
☐ czarnogórski	☐ czeski	☐ dolnołużycki																																
☐ duński	☐ esperanto	☐ estoński																																
☐ francuski	☐ górnołużycki	☐ grecki																																
☐ hiszpański	☐ holenderski	☐ indoeuropejskie																																
☐ kaszubski	☐ laski	☐ litewski																																
☐ łaciński	☐ łotewski	☐ łużyckie																																
☐ macedoński	☐ mołdawski	☐ niemiecki																																
☐ polabski	☐ portugalski	☐ prasłowiański																																

Rys. 14. Formularz wyszukiwania zaawansowanego

Dokumenty wyszukane w systemie iSybislaw można wyświetlić w pełnym widoku, który umożliwia przejście do rekordów podobnych (opisanych tym samym hasłem z kartotek) lub wyświetlenie pełnego tekstu dokumentu, jeśli w rekordzie został zamieszczony odpowiedni link do zasobów zewnętrznych⁷. Każdy użytkownik ma również możliwość zapisania wybranych dokumentów w tzw. koszyku. Funkcja ta umożliwia dodawanie wybranych rekordów do koszyka zarówno z poziomu pełnego widoku rekordu, jak i z listy wyników wyszukiwania. Zawartość **Koszyka** można wyświetlać i drukować w trzech formatach: skróconym (formalny opis bibliograficzny), normalnym (formalny opis bibliograficzny wraz z opisem rzeczowym) oraz pełnym (formalny i rzeczowy opis bibliograficzny wraz z abstraktami dokumentów).

Koszyk

[Wczyść](#)

Widok: [skrócony](#) normalny [pełny](#)

HORNIČKA-PARCHONJUK Ljudmila Інфляція слова як один із проявів функціонування мови в тоталітарному суспільстві / Людмила Горнічяка-Пархонюк // "Prace Filologiczne" 2001 T. 46. - S. 189-194 | ukr

Słowa kluczowe: błąd leksykalny, dialektyzm, język totalitarny, język ukraiński, rusycyzm, wulgaryzm, żargonizm

Klasyfikacja: 9.4.5. Język ukraiński. Semantyka. Pragmatyka, 9.4.4. Język ukraiński. Socjolingwistyka, 9.4.6. Język ukraiński. Leksykologia

[Wyświetl](#) [Edytuj](#) [\[i\]](#)

Dialektologia jako dziedzina językoznawstwa i przedmiot dydaktyki : księga jubileuszowa dedykowana profesorowi Karolowi Dejnie / pod red. Sławomira Gali. - Łódź : Łódzkie Towarzystwo Naukowe, 2002. - 592 s. | pol, slo, ukr

Słowa kluczowe: Dejna Karol (1911-2004), dialektologia, języki słowiańskie, księga pamiątkowa

Klasyfikacja: 1.6.3. Księgi pamiątkowe i jubileuszowe, 8.2.3. Język polski. Dialektologia, 1.3. Dział ogólnosłowiański. Zagadnienia regionalne

[Wyświetl](#) [Edytuj](#) [\[i\]](#)

BLAŽEKA Đuro, NYOMÁRKAY István, RÁCZ Erika Mura menti Horvát tájszótár = Rječnik pomurskih Hrvata / Đuro Blažeka, István Nyomárkay, Erika Rác. - Budapest : Tinta Könyvkiadó, 2009. - 398 s. - Bibliogr. | hun, scr

Słowa kluczowe: dialekt kajkawski, gwara, język chorwacki, Međimurje, słownik gwarowy

Klasyfikacja: 4.6.4.1. Grupa serbsko-chorwacka. Słowniki, 4.6.2. Grupa serbsko-chorwacka. Słownictwo gwarowe, 4.3. Grupa serbsko-chorwacka. Dialektologia

[Wyświetl](#) [Edytuj](#) [\[i\]](#)

Rys. 15. Przykładowy wydruk zawartości koszyka

W 2013 r. zbiór informacyjny systemu iSybislaw przekroczył 23 tys. zarejestrowanych opisów bibliograficznych dokumentów, w tym prawie 20 tys. rekordów zredagowanych merytorycznie i udostępnionych użytkownikom zewnętrznym. Dane statystyczne wykorzystania bazy wykazały, że w ciągu ostatnich trzech lat odnotowano ponad 74 tys. odwiedzin (średnia miesięczna za trzy lata – ok. 2100), i mogą świadczyć o dość znacznym zainteresowaniu

⁷ Metodę linkowania zastosowano ze względu na problem praw autorskich do dokumentów. W systemie przewidziano jednak możliwość zapisywania tekstów bezpośrednio na serwerze.

systemem. Dlatego też wciąż podejmowane są prace związane z rozbudową zasobu i rozwojem funkcjonalnym systemu iSybisław, zmierzające do sprostanienia oczekiwaniom współczesnych użytkowników specjalistycznych systemów informacyjno-wyszukiwawczych.

Bibliografia

- Bojar, B., & Rudnik-Karwatowa, Z. (1998). Koncepcja nowoczesnego systemu informacji sławistycznej. W J. Siatkowski i in. (Red.), *Językoznawstwo. Prace na XII Międzynarodowy Kongres Sławistów w Krakowie 1998* (ss. 41–47). Warszawa: Energeia. (Z Polskich Studiów Sławistycznych; seria 9).
- Ostapczuk, O. (2007). Język informacyjno-wyszukiwawczy i problem ekwiwalencji słów kluczowych językoznawstwa sławistycznego. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, (2), 54–63.
- Rudnik-Karwatowa, Z. (Red.). (1995a). *Informatyzacja bibliografii sławistycznej. Materiały międzynarodowej konferencji naukowej. Warszawa, 6–7 grudnia 1994*. Warszawa: Energeia.
- Rudnik-Karwatowa, Z. (1995b). Wczoraj, dziś i jutro informacji dokumentacyjnej językoznawstwa sławistycznego. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, (1–2), 63–67.
- Rudnik-Karwatowa, Z. (1996). Problemy przetwarzania tekstów stosujących różne alfabety. Automatyczne porządkowanie i wyszukiwanie informacji w bibliograficznej bazie danych. W Z. Vetulani, W. Abramowicz, & G. Vetulani (Red.), *Język i technologia* (ss. 159–162). Warszawa: Akademicka Oficyna Wydawnicza PLJ.
- Rudnik-Karwatowa, Z. (2002). Język informacyjno-wyszukiwawczy dokumentacyjnego systemu językoznawstwa sławistycznego. Doświadczenia z realizacji projektu. W Z. Rudnik-Karwatowa i in. (Red.), *Językoznawstwo. Prace na XIII Międzynarodowy Kongres Sławistów w Lublanie 2003* (ss. 207–212). Warszawa: Komitet Słowianoznawstwa PAN. (Z Polskich Studiów Sławistycznych; seria 10).
- Rudnik-Karwatowa, Z., Mikos, Z., & Bojar, J. (2007). Nowoczesny system informacji sławistycznej. Zadania, dotychczasowe wyniki i perspektywy. *Zagadnienia Informacji Naukowej*, (2), 19–40.

Functional development of the bibliographic information system on Slavic linguistics – from SYBISLAW to iSybislaw

Summary

The paper presents the process of functional development of the bibliographic information system on Slavic linguistics. The first database SYBISLAW (**S**ystem **B**ibliografii **S**lawistycznej), established in 1993, was only available locally and used primarily to generate bibliographies in a traditional book form (7 volumes for the years 1992–1997). In the face of the development of information technology and the needs of modern bibliography users, the professional system of bibliographic information on Slavic linguistics iSybislaw was designed and implemented in 2008. It is a modern system available online for both indexators, as well as for external users. The structure and functionality of the iSybislaw system allow the use of an expanded formal and subject description, advanced search options and access to full texts of documents.

Keywords: authority file; Bibliografia językoznawstwa slawistycznego; bibliographic description; database; data structure; information retrieval system; iSybislaw; SYBISLAW

Słowa kluczowe: baza danych; Bibliografia językoznawstwa slawistycznego; iSybislaw; kartoteka haseł wzorcowych; opis bibliograficzny; struktura danych; SYBISLAW; system informacyjno-wyszukiwawczy